

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om refusjon av utgifter som følge av kansellering. Boeing 737 MAX.

Dato

24.08.2020

Saksnummer

2019-04764

Tjenesteytere

Norwegian Air Shuttle

Klager har i det vesentlige anført

Klager og en medpassasjer skulle reise med DY1800 fra Oslo til Malaga den 20. april 2019. Flyet skulle gå fra Oslo kl. 06.30 og ankomme Malaga kl. 10.35. Klager har oppgitt at han fikk beskjed om at DY1800 var kansellert mellom syv og 14 dager før avgang. De ble tilbudt omruting med DY8402, med avgang kl. 14.10 fra Oslo og ankomst kl. 18.15 i Malaga den 20. april.

Klager krever refusjon av en hotellovernatting i Oslo på 599 kroner, opprinnelige bussbilletter på ankomststedet på 23,52 euro per person og nye bussbilletter på ankomststedet på 24,86 euro per person som følge av kanselleringen.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Flyvningen DY1800 fra Oslo til Malaga den 20. april 2019 ble kansellert som følge av Boeing 737 MAX-situasjonen. Passasjerene ble overført til DY8402, som hadde planlagt avgangstid kl. 14.10 lokal tid. Denne flyvningen ble gjennomført som planlagt.

Passasjerer kan ha krav på standarderstatning ved kanselleringer etter EU-forordning 261/2004 artikkel 5 punkt 1 litra c jf. artikkel 7. Dette gjelder ikke dersom årsaken til kanselleringen er ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne unngås med alle rimelige tiltak, jf. artikkel 5 punkt 3.

Bakgrunnen for kanselleringen er at Ethiopian Airlines den 10. mars 2019 hadde en ulykke med et fly av typen Boeing 737-8 MAX. Samme flytype var involvert i en ulykke den 29. oktober 2018 i Indonesia. Som et forebyggende tiltak publiserte European Aviation Authorities (EASA) et Airworthiness-direktiv som ble iverksatt den 12. mars 2019 kl. 19.00 UTC-tid. Direktivet stanser all operasjonell drift av alle Boeings fly av typen 737-8 MAX og 737-9 MAX i Europa. I tillegg har EASA publisert et sikkerhetsdirektiv som trådte i

kraft på samme tidspunkt, hvor det foreskrives at all kommersiell drift via lufthavner i en tredjestat stanses, både i og utenfor EU for de nevnte flytypene.

Den 12. mars 2019 besluttet Norwegian å midlertidig stanse all bruk av Boeing 737 MAX-maskiner, etter anbefalinger fra europeiske luftfartsmyndigheter. Ettersom de relevante luftfartsmyndighetene besluttet å midlertidig stanse bruken av Boeing 737-8 Max, vil Norwegian ikke gjennomføre ruter med denne flytypen inntil videre.

Norwegian fortsetter å ha en tett dialog med luftfartsmyndighetene og Boeing, og følger deres instruksjoner og anbefalinger.

Norwegian mener at denne situasjonen utgjør en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand.

Norwegian mener videre at selskapet i denne saken har iverksatt de rimelige tiltakene som kan kreves for å forhindre kanselleringen.

Da MAX-maskinene ble satt på bakken, ble det iverksatt en rekke operasjonelle tiltak for å unngå kanselleringer. Blant annet har Norwegian lagt om programmet slik at de berørte avgangene blir utført av andre flytyper. Norwegian tilbyr i tillegg omruting og har slått sammen avganger for å minimere ulempene for passasjerene. Noen avganger må også forsinkes for å kunne gjennomføre planlagte ruter med færre flymaskiner tilgjengelig.

Videre medførte MAX-situasjonen en meget høy etterspørsel på wetlease-markedet, noe som gjorde at tilgangen på leie av fly ble vanskelig.

Norwegian mener på dette grunnlaget at selskapet ikke er ansvarlig for kanselleringen, og vil derfor ikke imøtekomme et krav om standarderstatning pålydende 400 euro per passasjer, totalt 800 euro.

Nemnda bemerker

Kansellering gir rett til standarderstatning med mindre flyselskapet godtgjør at innstillingen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf. EU-forordning 261/2004 artikkel 5.

Klager har opplyst at de fikk beskjed om kanselleringen mellom syv og 14 dager før avreise. Norwegian har ikke bestridt dette.

Nemnda bemerker at EASA publiserte et sikkerhetsdirektiv som ble iverksatt den 12. mars 2019 som et forebyggende sikkerhetstiltak etter at det hadde vært flere alvorlige flyulykker med Boeings fly av typen 737-8 MAX. Den 10. mars 2019 var et fly av denne typen involvert i en flyulykke med Ethiopian Airways, og samme flytype var også involvert i en ulykke den 29. oktober 2018 i Indonesia. Norwegian innførte den 12. mars 2019

midlertidig stans i all trafikk med Boeing 737 MAX etter anbefaling fra europeiske luftfartsmyndigheter.

Nemnda mener at kanselleringen i dette tilfellet var en direkte følge av disse sikkerhetstiltakene. Ruteprogrammet måtte omorganiseres med tilgjengelige flymaskiner for å kunne frakte så mange passasjerer som mulig, for å unngå store forsinkelser og kanselleringer. Nemnda mener kanselleringen skyldtes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått til tross for at alle rimelige tiltak var truffet. Klager har derfor ikke krav på standarderstatning etter forordningen.

Klager har fremsatt krav om refusjon av utgifter til hotellovernatting i Oslo og opprinnelige og nye bussbilletter på ankomststedet. Nemnda påpeker at utgifter til hotellovernatting i Oslo er utgifter som klager uansett ville hatt, og de er ikke oppstått som en følge av kanselleringen. Det samme gjelder utgifter til bussbilletter på ankomststedet. Det er kun de ubenyttede bussbillettene som klager eventuelt hadde kunnet kreve dekket av flyselskapet. Nemnda kan imidlertid ikke se at det er ansvarsgrunnlag etter luftfartsloven § 10-20.

Vedtak

Transportklagenemnda - fly anbefaler ikke at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)

Joachim Sponheim (SAS)

Kristoffer Sørli (Forbrukerrådet)

Maite de Geus-Cossard (Forbruker Europa)

Gøran Jenssen (Widerøe)